

İçimizden Biri...

Nesim Güveniş

Türkiye'nin İsrail'e yeni atanan Büyükelçisi Sayın Namık Tan'ı, 27.Mart günü Derneğimizde ağırlama onur ve zevkini yaşadık. Zevk diyorum, çünkü gerçekten konuşmasından bütün hazır bulunanların nasıl zevk aldığına tanık oldum. Bu nedenle de, söylediklerinden bir kısmını bu sütuna getirmeyi uygun buldum.

Sayın Namık Tan, konuşmasına, kendi hayatını anlatmakla başladı.

Tam **içimizden biri** konuşuyormuş gibi... Meslek hayatına Moskova'da başladığını, sonra Abu Dabi'ye atandığını, Cumhurbaşkanlığı Kalem Müdürlüğünden sonra Amerika'ya gittiğini, Ankara'daki değişik görevlerden sonra tekrar Amerika'da görev aldığını ve nihayet Dış İşleri Bakanlığı sözcülüğünden sonra bu ülkeye geldiğini söyledi.

"Buraya gelmeyi en çok eşim istedi." dedi, yine **içimizden biri** gibi...

"Türkiye'ye yakın olsun... Türklerin bulunduğu bir yer olsun... İklimi yumuşak olsun... İsrail, bütün bu koşullara yanıt veriyordu. Burada daha önce görev yapmış eşe dosta sorduk, hiç birinden bir tek olumsuz kelime duymadık... ve kararımızı verdik. Türk diplomatları için böyle bir ortamda yaşamak ne kadar önemlidir bilemezsiniz.Sizler gücümüzü artıran büyükelçilerimizsiniz. Ben kendimi bu grubun bir üyesi olarak görüyorum."

Salondakiler bu samimi sözleri bütün dikkatleriyle dinliyorlardı.

"İlişkilerimiz çok yukarılarda. Yardımlarımızla daha da yukarı çıkaracağız.Günlük yaşantınızda, bizi temsilde rol oynayın. Siyasi konulara ilgisizsiniz. Kitleniz suskun. Sizler bu yolda bir adım atarsanız, biz size yardımcı olmağa hazırız."

Bu son cümlelerle Namık Tan eski bir yaramıza parmak basmıştı. Gerçekten de sayısı Yüz bin'e yaklaşan Türkiyeliler toplumu olarak, bunca yıl bir tek milletvekili çıkaramamıştık. Bu konuyu, aramızda zaman zaman görüşür, irdeler ve hep aynı sonuca varırdık: geleneklerimizde, yetişme tarzımızda siyasetçilik pek yok! Gerçi Türkiye tarihinde, Yahudi birkaç BMM üyesi oldu ama, Demokrat

(Devamı S. 2'de)

T.C.Devlet Bakanı KÜRŞAD TÜZMEN İsraildeydi.

Türkiye'nin Dış Ticaretten sorumlu Devlet Bakanı, İsrail hükümetiyle önemli görüşmeler yaptı. Birlikte gelen işadamları İsrail'de sıcak bir iş ortamı buldular.

Türkiye'nin Dış Ticaretten sorumlu Devlet Bakanı Kürşad Tüzmen , iki T.C meclis üyesi, 20'ye yakın Dış Ticaret görevlisi, önemli İhracatçı Dernekleri başkan ve üyeleri, gazeteciler grubu ve yaklaşık 80 iş adamı ile birlikte 5 Mart.2007 günü İsrail'e geldiler.

Ziyaret boyunca iki ülke arasındaki ticari anlaşmalar Karma Ekonomik Komisyonları tarafından yeniden ele alındı, güncelleştirildi ve kuvvetlendirildi.

Tel Aviv, Dan Panorama otelinde 6.Mart günü düzenlenen semineri,

K.Tüzmen, B.Elçi Tan ve derneğimiz yöneticileri bir arada

(Devamı S. 3'de)

B.Elçi Namık Tan Derneğimizde Ağırlandı

Aynı Resepsiyonda, Derneğimizin İlk Türkçe Kursunu Tamamlayan Öğrencilere Belgeleri Verildi.

Türkiyeliler Birliğinin "Erol Akmen Kültür Merkezi" 27.Mart.2007 gecesi yine kapısına kadar dolmuştu.

Birliğimizin Yönetim ve Danışma Kurulu üyeleri İsrail'e yeni atanan Türkiye

Büyükelçisini tanıyacaktı. Saat tam 21.00'de kapıda beliren Büyükelçi Namık Tan'ı, Birliğimiz Başkanı Momo Uzsınay karşıladı. Konuklar arasında, Türkiye'nin Kudüs Başkonsolosu Büyükelçi Ercan Özer ve eşi, Büyükelçilik 1.Sekreteri Jülide Kayıhan, 2.Sekreter Barış Andıç, THY Tel-Aviv Müdürü Atagün Kutluyüksel, Dostluk derneğinden Leyla ve Yusuf Ağlamaz, Birliğimizin Natanya,

Namık Tan, öğrenci Yael Ballı'ya belgesini verirken (Solda Niso Kaneti)

(Devamı S. 5'de)

H a s b a r a

Selim Amado

İsrail'i ilk defa ziyaret eden bir dostum burada gördüklerini güzel sözlerle anlatırken "Ben sizin Filistinlilerle bu kadar iç içe yaşadığımızı gözümün önüne getirememiştim, gerçekten işiniz zor!" şeklinde bir cümle kullandı. Gerçekten, İsrail'i ziyaret eden bilhassa Türkiyeli misafirler arasında İsrail'in ne olduğunu ve komşularıyla olan problemlerini gözleriyle görmenin ne kadar önemli ve etkili olduğu her zaman gördüğümüz bir olaydır.

Medya ve İnternet dünyasında her türlü haber ve fikir, değişik amaçlara hizmet etmek üzere ortaya atılabilmekte. İsrail ve Yahudilere bu alanda en çok bahsedilen ülke ve millet olma şampiyonluğu verilirse zannedirim pek hatalı olmaz. Aynı nedenle İsrail kendisini başkalarına anlatma mecburiyetinde olanların başında geliyor. İbranice'de buna "hasbara" yani **açıklama** denmekte. Bu kelimenin derinine inildiğinde mana büyük ölçüde değişiyor. İsrail için geçerli hasbara "İsrail Avukatlığı" manasını alıyor. İngilizce'de aynı terim için "Israel Advocacy" deniyor. Bir ihtiyaç olmasına rağmen, İsrail sesini her yerde aynı etkinlikle duyurmak imkanına maalesef sahip değil.

İntifadayla başlayan ve hala devam eden dönemlerde, Hasbara kelimesi sık sık duyulmaktadır. İsrail'in hasbara ile ilişkisi, bunu gerçekleştiren tarafın her zaman kendisi olmasıdır. Dünyadaki büyük Yahudi kuruluşları, ABD'de ise üniversite kampüslerinde öğrenciler zaman zaman bu hususta İsrail'e yardımcı oluyorlar. Bilhassa yakın tarihte, İsrail bu tek taraflı eylemi gerçekleştirmek mecburiyetini hissetmekte. Olaylar ve zaman İsrail'e haksızca kabahat yüklendiğini kanıtla da, yalan yanlış izlenimi silmek kolay olmuyor. Medya sansasyon peşinde koşarken yanlışları düzeltmekte pek hassasiyet göstermiyor.

İsrail'i eleştirmek, politikasını beğenmemek elbet mümkündür. Fakat dünya basınında bu ülkenin hangi iddialarla ve nasıl karşı karşıya kaldığı görülünce duruma bir benzer bulmak mümkün değildir.

Şu bir gerçektir ki, bir devletin "açıklama" yapması, bir hesap verme ve kendini anlatma iç güdüsüdür. Görülüyor ki İsrail devleti bütün dünyaya hesap verme "yaptıklarımı yaptım, belki hata da ettim ama açıklayabilirim" deme gereği duymaktadır. Görünüşte, İsrail

devleti, kendini haksız olduğu için açıklama yapmak zorunda hisseden bir devlet konumunda oluyor. Kendisine empoze edilen mücadele tarzı dünyada bazen hiçbir ülkenin tanımadığı şekil ve yoğunlukta. Komşularıyla olan toprak kavgası bir dinler savaşı şeklinde yansıtılmakta.

İsrail'in, Filistinlilere karşı olan eylemleri düşünüldüğünde, karşısında, başta İslam alemine olmak üzere, bütün dünyaya, kendilerini acındırmak ve antisemitizmi körüklemek amacıyla yaygın bir propaganda yapabilen Filistin kanalları vardır. İnsanları, İsrail karşıtlığına yönlendiren bu propagandalara karşı, İsrail devletinin yapabileceği tek şey de kendini anlatmak, başka bir deyişle, "açıklayabilirim" diyebilmesidir.

İsrail, Türkiye kamuoyunda, sık sık gündemde olan bir devlettir. Bu ilgi, Türkiye'nin İsrail ile aynı coğrafyayı paylaşmasından ve giderek artan iki ülke arası ilişkilerden kaynaklanır. Bu ilişkilerden memnun olmayan bir kamuoyu yaratma gayretleri, zaman zaman eksik olmuyor. Sebep, bir taraftan zayıf taraf olarak Filistinlilere destek olmak ise, diğer taraftan Filistin-Arap propagandası olduğunu göz ardı etmek mümkün değil.

Böyle durumda, Türkiye'de İsrail'in kendisini gerekli şekilde anlatmağa çalışması son derece önemlidir. Devlet olarak İsrail bunu yapacak yeterli verilere sahip olmayabilir. İsrail'de yaşayan Türkiyeli Yahudiler, Türkçeye vakıf ve Türk medyasını izleyen insanlardır. Türkiye ile İsrail arasındaki ilişkilerin çok önemli, belki de benzeri olmayan bir boyutu Yahudilerle Türkler arasında olan ortak geçmiş ve karşılıklı saygı ve sevgidir.

İki ülke ilişkilerinin kuvvetlendiği bir dönemde, ortak değerlerimizi bilmeyen ve gerçekten uzak ifadelerle bu havayı bozmaya çalışan medya ve İnternet silahşörlere meydanı boş bırakmak, belki kısa vadede İsrail ile Türkiye'nin siyasal ilişkilerine pek zarar vermez, fakat gerçek dostluğa turizme, ticari ve diğer ilişkilere muhakkak zarar verir.

İsrail'in Türkiye ile olan ilişkilerine katkımız, her şeyden önce Türk dostlarımızla kuracağımız diyaloglarda ortaya konmalıdır. Ortak geçmişimizle kanıtlanmış birliktelik havasını devam ettirmemiz, medyada görebileceğimiz

yalan yanlış veya maksatlı yayınlara karşı, bildiğimiz ve tanıdığımız gerçekleri anlatmamız, sesimizi duyurmamız gerekiyor.

Bu amacı gerçekleştirebilmek için, Türkiye'den İsrail'e turistik ve diğer amaçlarla gelenlerin çoğalması, Türkiye ile iş hacminin arttırılması, Türk medyasına yön verenlerle teması artırma gayretlerinde bulunulması gerekiyor. İsrail'deki Türkiyeliler olarak bu şekilde Türk İsrail ilişkilerine katkımızın daha da bariz olacağı şüphesizdir.

İçimizden Biri...

(S. 1'den devam)

partinin iktidardan düşmesinden sonra Ankara'da görülen tek Yahudi milletvekili Jeff Kamhi idi.

İsrail'e göç eden Türkiyeli Yahudiler, yeni ülkelerinde, siyaset hariç, hemen her dalda başarı gösterdiler. Orduda yüksek kademelere kadar ilerlediler...Tıp'ta ünlü profesörlerimiz oldu... Sanayide, ticarete, high-tech'te değerli insanlarımız var... Diplomatlarımız dahi var. Fakat, parti listelerinde bir tek Türk Yahudisine rastlanmaz!

Bu konunun üzerinde ayrıca durulması gerekir.

Namık Tan sözlerinin sonuna geliyordu:

"Sizden ricam, Türkiye hakkında duyduklarınızı bize anlatın. Bize destek olun. Kapımız hepimize açık. Evimiz sizin de eviniz!"

İçtenlikle söylenen bu sözlerden sonra bir grup dinleyici Büyükelçinin etrafını sardı. Her birinin ayrı bir isteği vardı.

İsrail'i ziyarete gelen bir grup gazeteciyi bizim dernekte de ağırladık. (Bkz. S.5)

Aynı gece, Büyükelçimiz Namık Tan, Eilat'tan gelmenin verdiği yorgunluğa rağmen, gecenin geç saatine bakmadan, bizlere katıldı ve gazetecilere hitaben yaptığı konuşmanın sonunda, şunları vurguladı: "Sizlerden talebim, olayları irdeleyiniz, derinliğine araştırınız, sonra gerçekleri gazetenize ulaştırınız!"

Bizim vermeğe çalıştığımız mesajı Sayın Büyükelçi bir talimat gibi vermişti.

Aynı içimizden biri gibi...

T.C.Devlet Bakanı KÜRŞAD TÜZMEN İsraildeydi.

(S. 1'den devam)

Türkiye Büyükelçisi Namık Tan, Türkiye-İsrail ilişkilerinde ticaretin önemini vurgulayan bir konuşma ile açtı. Namık Tan, Ticaret Müsteşarı ile tüm Elçilik mensuplarının işadamlarının hizmetinde olacağını belirtti.

Ardından söz alan İsrail Ticaret Odaları Federasyonu Başkanı ile İhracatçılar Birliği Başkanı Türkiye'nin politikada olduğu gibi ekonomide de İsrail'in stratejik ortağı olduğunu vurguladılar.

İsrail-Türkiye İş Konseyi Başkanı Menase Karmon ise, Türkçe ve İbranice olarak yaptığı konuşmada, ilişkilerin karşılıklı güven esasına dayandığını, Türk ürünlerinin artık marka-kalite-servis özelliği taşıdığını söyledi.

Türkiye Dış Ticaret Müsteşarlığı İharacat Genel Müdür Yardımcısı Ziya Altunyaldız, ekrana yansıtılan grafiklerle Türkiye ekonomisini değerlendirdi. İsrail ekonomisinin değerlemesini ise yine grafik şemalarla Sanayiciler Birliği Dış Ticaret Müdürü Dani Katarivas yaptı.

Son sözü Bakan Kürşad Tüzmen aldı. Bakan Tüzmen, ilk kez, bu kadar geniş bir heyetle geldiğini, Yahudilerle olan 500 yıllık birliktelik süresince, bu cemaatin katkılarını takdir ettiğini, şimdi, yeni projelere gereksinim olduğunu, amacının iki

İkili görüşmeler

ülke ticaretini 5 Milyar Dolara çıkarmak olduğunu söyledi ve bu yolda büyük emek sarf eden Ticaret Müsteşarı Kaan Köktürk'e teşekkür etti.

Bundan sonra, iki ülke iş adamları, karşılıklı ikili konuşmalara geçerken, Devlet Bakanı Tüzmen, İsrail'deki Türk kökenli iş adamlarıyla görüştü. Bu toplantıda, Bakan Tüzmen, iki ülke ticaret potansiyelinin yüksek olduğunu, bundan faydalanmak

gerektiğini, Türkiye'nin her bakımdan merkezi noktada olduğunu söyledi ve iş adamlarının teklif ve beklentilerini dinledi. Toplantı sonunda Birliğimiz üyelerinden Şela Mizrahi, "bu ziyaretten maddi kârdan fazla, manevi kâr edildiğini ve bu ziyaretin bizleri kamçıldığını" söyledi. Ertesi gün, Büyükelçiliğin Herzliya'daki rezidansında verilen resepsiyonda, konuklardan başka, Elçilik mensupları, Ticari ve Askeri Ataşeler, iş adamları ve Derneğimiz temsilcileri hazır bulundular. Bu

resepsiyonda da, Bakan Tüzmen, değişik kişilerle temaslarının değerlendirmesini yapma olanağı buldu.

İş adamları ve konuklar, bu ziyaretten çok faydalandıklarını ifade ettiler.

Bu ziyaretin başarılı organizasyonunda görevini tamamlamak üzere olan Ticaret Müşaviri Kaan Köktürk'ün büyük payı olduğunu vurgulamak yerinde olacaktır.

ŞEHİTLER GÜNÜ

I.Dünya Savaşında bu Topraklarda Şehit Düşen Türk Askerleri 18.Mart Günü, Ramle'deki Anıtın önünde Anıldı.

18.Mart.2007 Pazar günü, I.Dünya Savaşında, bu topraklarda şehit düşen Türk askerleri, Ramle'deki askeri mezarlıkta, Anıtın önünde yapılan bir törenle anıldılar.

Tören, göndere Türk bayrağının çekilmesi ve İstiklal Marşının söylenmesi ile başladı.

İsrail Savunma Ordusu temsilcisinin Anıt çelenk koymasından sonra, değişik ülke askeri ataşe ve temsilcileri ile Türkiyeliler Birliği Başkanı da çelenklerini koydular.

İlk konuşmayı yapan Türkiye Büyükelçisi Namık Tan, katılanlara teşekkür ettikten sonra özetle şunları söyledi: "100 yıl kadar önce, bu topraklarda büyük kuvvetler değişik nedenlerle ve doğru olduğuna inandıkları davalar uğruna savaştılar. Geçen 100 yıl içinde çok şey değişti. Topraklar el değiştirdi. Bir zamanlar karşı karşıya savaşan ülkeler, bugün yan yana, sorunlu bölgelerde barış için çalışıyorlar. Nesillerin barış ve güvenlik için, özgürlük ve demokrasi için canlarını feda ettiklerinin bilincindeyiz. Bugün, şehitlerin anısı önünde saygı ile eğilirken, ortak değerlerle daha iyi bir dünya için birleşiyoruz."

Türk Silahlı Kuvvetleri adına konuşan Alb. İsmail Yalçın, "Kılıç veya modern silah, savaşma aletleri ne olursa olsun, insan faktörü, hiç değişmemiştir.Türk tarihi bu

Büyükelçi N. Tan Vatan toprağını serperken

kahraman şehitlerin yazdığı menkıbelerle doludur. Diplomat olsun, asker olsun, hepimiz, gerektiğinde, canımızı vermeğe hazırız. Burada ülkelerinden uzak yatan tüm milletlerin şehitlerini saygıyla selamlıyorum." dedi.

Bundan sonra, Büyükelçi Namık Tan Ankara'dan gelen vatan toprağını anıtın etrafına serpti.

Tören, tüm katılanların, ziyaretçi defterini imzalamalarıyla son buldu.

Derneğimizde SHOA Gecesi

Anma töreninde, Türk kökenli Yahudileri Nazilerin elinden kurtaran Türk diplomatları da anıldı ve “Karanlığı Aydınlatan Türk : Behiç Erkin” adlı belgesel film gösterildi.

Nazi soykırımında yaşamlarını yitirenleri anmak üzere, ilk kez, Derneğimizde de bir tören düzenlendi.

Törenin açılışında, Birliğimizin Bşk. Vek. Nesim Güveniş, 6 Milyon soykırım kurbanı arasında birkaç bin Türk kökenli dindaşımızın da bulunması, bu arada, cesur ve insancıl Türk diplomatlarının büyük sayıda Türk Yahudisini ölümden kurtarması, ülke çapında yapılan büyük anma törenlerinin yanı sıra, Birliğimizin de özel bir tören yapmasına neden olduğunu söyledi ve İstanbul’dan getirilen, Suzi Hugues Levi, Mario Levi ve Süzi Sidi’nin hazırladıkları 6 Milyon insanı simgeleyen 6 mumu yakma töreni için Naime Salti ile Şela Mizrahi’yi podyuma davet etti.

Mumlar, derneğimizin 6 değişik üyesi tarafından, çocukların, annelerin, yetimlerin, ihtiyarların, savaşanların ve tüm 6 Milyon insanın anısına birer dua

okunarak yakıldı.

S a y g ı d u r u ş u n d a n sonra, Yönetim K u r u l u ü y e l e r i n d e n David Angel, s o y k ı r ı m d a y a ş a m l a r ı n ı yitiren Türk kökenlilerle ilgili bir konuşma yaptı. Bu konuşmada, Angel, Nazi avcısı Serge Klarsfeld’in verilerine dayanarak, Paris’te Nazilere teslim edilen 80.000 Yahudi içinde 1300 Türk Yahudisinin kamplarda öldüğünün saptandığını, Türkiye’nin Paris Büyükelçisi Behiç Erkin ile maiyetindeki genç diplomatların gayretleriyle 15.000’den fazla Türk Yahudisinin kurtulduğunu söyledi.

Bundan sonra, Kocatepe Üniversitesinin hazırladığı, Hakan

Ester Benbasat kurbanlar anısına mum yakarken

Yılmaz’ın yönettiği “Karanlığı aydınlatan Türk” adlı film gösterildi. Fimde, savaş yıllarında Paris Büyükelçisi olan Behiç Erkin’in torunu Emir Kıvrıcık’ın yazdığı “Büyükelçi” adlı kitap esas alınarak gerçekleştirilen bu filmde, halen hayatta olan Lazar Ruso’nun tanık olduğu olaylar ve Behiç Erkin’in olağanüstü girişimleri anlatılıyordu.

Tören, David Angel’in okuduğu soykırımla ilgili iki şiir ve kurbanların ruhuna okuduğu dua ile son buldu.

T.C. Turizm Müsteşarı AYLİN KALINTAŞ Ülkemizden Ayrıldı.

Dört yılı aşkın bir süre, Türkiye’nin İsrail’deki Turizm Müsteşarlığını yürüten Aylin Karataş görevini tamamlayarak yurduna döndü.

Türkiye’nin Tel-Aviv Büyükelçisi Namık Tan ve eşinin 1.Mart.07 günü Herzliya’daki rezidanslarında verdikleri bir veda yemeğinde, tüm elçilik mensupları, Türkiye’nin askeri ataşeleri, THY Tel-Aviv Şubesi Müdür ve mensupları, Türkiyeliler Birliği temsilcileri ve Türkiye ile en çok çalışan seyahat acentelerinin temsilcileri hazır bulundular.

Büyükelçi Namık Tan, Aylin Kalıntaş’ın, iki ülke arasındaki turizmin gelişmesinde yaptığı çalışmalarını övdükten sonra, kendisine bir armağan sundu.

Aylin Kalıntaş, görevi süresince kendisini destekleyen mesai arkadaşlarına, seyahat acente mensuplarına ve Büyükelçi Namık Tan’a teşekkür ederken heyecanını gizleyemedi.

Bu arada, İsrail’deki çalışmaları esnasında Türkiyeliler Birliği ile yakın ilişkiler sürdüren Aylin Kalıntaş’a, Birliğimiz Başkanı Momo Uzsınay, barışın simgesi olan güvercin şeklindeki gümüş iğneyi taktı.

Aylin Kalıntaş’a Derneğimizin armağanını M. Uzsınay verdi

Eski Yafa’da NAZIM HİKMET

“Abidin Ensemble”ın seslendirdiği Nazım Hikmet’in bir bölüm şiirleri kısmen Türkçe, kısmen İbranice okundu.

Eski Yafa’nın tanınmış Horace Richter galerisi, 3.Mart.07 akşamı ilginç bir konsere sahne oldu. Nazım Hikmet’in şiirlerinden bir bölüm, “Abidin Ensemble” topluluğunun müziğiyle sunuldu. Vokalist Victoria Seruya’nın yorumladığı şiirlerin bir kısmı Türkçe seslendirilirken, İbranice tercümesi sahne üzerindeki ekrana yansıtılıyordu. Bazı şiirler ise ilk kez İbranice okunuyordu.

Türk besteci Erdem Buri’nin müziği sufi-batı klasik-jazz karışımı bir stildi. Fas asıllı olan Victoria Seruya, Türkçeyi hatasız okuyabilmek için bir hayli çalışmıştı. Ona eşlik edenler, Violonselde Yaghi Malka, Kontrbasta Ehud Gerlich, perküsyonda Oren Fried idi. İki şarkı arası, Nazım Hikmet’in diğer şiirlerinden bazıları sahne sanatçısı Emmanuel Hanoach tarafından İbranice okundu.

Türk Basın Mensupları İsrail’de Ülkemizde 7 Günlük Bir Ziyarete Bulunan Gazeteciler Derneğimizde de Ağrıldılar.

Türk Basınının tanınmış isimlerinden **Oral Çalışlar** (Cumhuriyet), **Ali Aslan** (Zaman), **Fergun Atalay** (CNN TÜRK), **Evrin Bunn** (İhlas), **Yasemin Çongar** (Milliyet), **Tülin Daloğlu** (TRT), **Ümit Enginsoy** (NTV), **Ceyda Karan** (Radikal), **David Judson** (Turkish Daily News), **Nedim Sener** (Milliyet), **Yasemin Taşkın** (Sabah), **Habil Tecimen** (TV NET), ve **Gökhan Yücel** (Turkish Policy Studies), AJC (American Jewish Committee)’nin düzenlediği bir gezi çerçevesinde 16.Mart.2007 günü ülkemize geldiler.

Gazeteciler, ilk gece, Türkiye Büyükelçisi Namık Tan’ın onurlarına verdiği bir resepsiyona katıldılar. Resepsiyonda konuşan Namık Tan, konuk gazetecilerin bir çoğunu yakından tanıdığını belirttiikten sonra, özetle şöyle konuştu: *“Burada Türkiye’nin dostu olan bir ülkedesiniz. Halkı, Türkiye’yi bir dost olarak görür. Bu dostluk tarihi bir birliktelikten kaynaklanmaktadır. Türkiye, İsrail’i tanıyan ilk Müslüman ülkedir. Bunu yapmak cesaret isterdi. İsrail bunu takdir ediyor. Burada Türkiye’ye büyük güven var. Türkiye, her mesajı her ülkeye iletebilen bir konumdadır. İlişkilerimiz değişik boyutlardadır. Türkiye ile İsrail sanat anlayışında ve zevklerde çok benzeşirler. Türkiye’nin Yahudilerle ilişkilerinde şimdiye kadar hiçbir olumsuz olay yaşanmadı. Bu da ilişkilerimizin en büyük sigortasıdır.”*

Gazeteciler, ertesi gün, Derneğimizin

verdiği bir akşam yemeğine katıldılar. Konukların onuruna ve Türkiye-İsrail dostluğuna kaldırılan kadehten sonra, Derneğimiz Başkan Vekili Nesim Güveniş, Birliğimizin amaçlarını, değişik etkinliklerini ve Türkiye-İsrail dostluğu bağlamında çalışmalarını anlattı ve şöyle devam etti: *“İki ülke arasındaki dostluğu zedelemek isteyen Türkiye’deki bir kısım basın bizleri son derece üzmektedir. Dostluğu kuvvetlendirme gayretlerimiz, gerçek olmayan, gazetecilik ahlakına uymayan yazılarla karşılaşmaktadır. Sizlerden bu meslektaşlarınıza gerçek dost yüzümüzü göstermenizi istiyoruz.”*

Ardından, Birliğimiz üyeleri aynı bağlamda görüşlerini ve beklentilerini dile getirdiler.

Konuk gazeteciler, gördükleri ilgi ve yakınlıktan duydukları memnuniyeti ifade ettikten sonra, ileri sürülen sorunları anlayışla karşıladıklarını belirttiler.

Daha geç saatlerde geceye katılan Büyükelçi Namık Tan, *“Böyle bir gecede, hepimizi bir arada görmekten duyduğu mutluluğu”* belirtti. Dile getirilen

Sağda Ceyda Karan ve Tülin Daloğlu üyelerimiz arasında

endişelerin tersine, Türkiye’de kesinlikle antisemitizm olmadığını örneklerle ifade eden Namık Tan, gazetecilerin de, olayları aktarırken onları daha derin araştırıp gerçekleri öğrenmelerini tavsiye etti.

Konuklarımızı yüklü bir program bekliyordu. Gezi esnasında, Omer Endüstri Parkı, Gaza sınırı, Kuzey sınırı, bir Göçmen Kabul Merkezi, Yad Vaşem müzesi, eski şehirde Yahudi mahallesi, Begin-Sedat Merkezi, Kumran mağaraları ve Kudüs’teki kutsal yerler gezilecek ve her gün birkaç konferans dinlenecekti.

Gecenin sonunda, konuklar lokalimizden ayrılırken, edinilen yeni dostlukların sürekli olması temennisi yanında, en çok konuşulan konu kendilerine sunulan Türk yemeklerinin lezzetiydi.

N.G.

B.Elçi Namık Tan

(S. 1’den devam)

Yehud ve Petah-Tikva şubeleri başkanları vardı.

Geceyi, Büyükelçiye hitaben bir “Hoş Geldiniz!” konuşmasıyla açan Momo Uzsınay, derneğimizin bir kaç etkinliğini sıraladıktan sonra, tüm çalışmaların Türkiye-İsrail dostluk bağlarını en üst düzeyde tutma gayreti içinde yapıldığını, Türkiye’de aldığımız kültür ve terbiyeyi geleneklerimizle birlikte gelecek nesillere aktarma çabası içinde olduğumuzu, İsrail’in geniş kültür mozaiğinde Türk kültürüne de saygın bir yer kazandırmanın gurur verdiğini ifade etti ve çalışmalarımızı takdir eden Türkiye Dış İşleri Bakanlığının “Üstün Hizmet Madalyası” ile ödüllendirildiğimizi belirtti.

Ardından söz alan Derneğimizin Genel

Kurul Başkanı Sami Baruh, sözlerine yeni Büyükelçiye görevinde başarı dilemekle başladı ve bu ülkeye atanan Büyükelçilerin hareketli ve renkli bir devre yaşadıklarını dile ifade etti.

Son sözü alan Büyükelçi Namık Tan, sözlerine kendisini tanıtmakla başladı. Bu ülkedeki gündemin gerçekten de çok yoğun olduğunu söyleyen Namık Tan, burada çok sıcak karşılandığını, Türk diplomatları için böyle bir ortamda görev yapmanın çok önemli olduğunu, bu ülkede, değişik ortamlarda Türkiye’ye verilen değerden gurur duyduğunu, her Türk diplomatının bu gururu yaşamağa devam edeceğini söyledi. Namık Tan, sözlerine, kendisine gösterilen ilgiye teşekkür ederek son verdi.

Bundan sonra, Derneğimizin düzenlediği ilk Türkçe öğrenim kursunu başarı ile tamamlayan öğrencilere belgelerinin verilmesine geçildi. Öğretme görevini

yürüten, Derneğimizin eski başkanlarından Niso Kaneti “Bu derneğin başkanlığını yürüttüğüm günlerde, hep Türkçe kursu açmayı düşlerdim. Kaderin cilvesi, bu kursların açılması 10 yıl sonra gerçekleşti ve öğretim imtiyazı bana düştü. Beni bu göreve layık görenlere teşekkür ederim.” dedi.

Öğrenciler adına Yael Ballı’nın yaptığı Türkçe konuşma alkışlarla karşılandı. Öğrenciler sıra ile sahneye gelip belgelerini Büyükelçi Namık Tan’ın elinden aldılar.

Sami Baruh tüm Dernek üyeleri adına Niso Kaneti’ye teşekkür edip bir armağan sundu.

Bu güzel ve anlamlı gece, Başkan Momo Uzsınay’ın, yaklaşmakta olan Pesah Bayramı nedeniyle iyi dileklerini sunarak kadeh kaldırmasıyla son buldu.

ELIAN KORONEL tanıtıyor :

Entomolog Prof. SHLOMO NAVARRO

Herhalde “Entomolog ne yapar?” diye merak ediyorsunuz.

Entomoloji, böcek ilmidir. Ben de merak ettim bu mesleğe nasıl varıldığını ve ilk önce onu sordum karşımda oturan, güler yüzlü, sportmen profesöre...

“Çok basit,” dedi. “1959 yılında, İzmir’de, tek üniversite Ege Üniversitesi’ydü. İki fakülte vardı, Tıp ve Ziraat. Tıp Fakültesine kabul edildim. Büyük bir zevkle öğrenime başladım. Bir ay gibi kısa bir zaman sonra, doktorluğun bana uymayacağını anladım. Diğer olanak olan Ziraat Fakültesine girdim. Ziraat, Türk musevi gençleri arasında hiç te popüler sayılmazdı. Oradaki seçenekler arasında, Bitki Koruma konusunu seçtim. İnsan doktoru olamıyorum, bari bitki doktoru olayım, dedim!”

“Saint Joseph lisesini bitirmiştım. Lisan biliyordum. İzmir’deki gençlik kulüplerinde çok faal idim. Gençlere ibranice öğretiyordum. Bu nedenle İzmir’den ayrılıp İstanbul’a da gidemedim. Okuduklarım beni çok ilgilendiriyordu. Biyoloji ile mühendisliği birleştiriyordu.”

“Üniversiteyi bitirdiğim sıralarda, Milangaz’da çalışan bir arkadaşım bana başvurdu. İstanbul’da, Kartal’da kurulacak olan yeni fabrikalarını kurmamı rica etti. İhtisasımla ilgisi olmamasına rağmen, Milangaz’ın fabrikasını kurmayı ustlendim. Fabrika çalışma durumuna geldiği an oradan ayrıldım ve İsrail’e geldim. Yıl 1964.”

“Zirai Koruma’da çalışmaya başladım. İsrail’de, İbrani Üniversitesinde doktoramı yaptım. Her gün, yeni ve çılgın fikirler ileri sürerdim. Zamanla bu fikirlerin en iyilerini uygulama seviyesine ulaştım. Çalıştığım bölümdeki meslekdaşlarımı, yeni kurulmuş olan Zirai Araştırma Örgütüne (Agricultural Research Organization, the Volcani Center) geçmeye ikna ettim. Meslekdaşlarımla birlikte ve büyük çabalarla, Zirai Araştırma Örgütünde, Gıda Teknolojisi Enstitüsünü kurduk. Zamanla Zirai Araştırma Örgütü gelişti ve 1100 kişilik bir örgüt oldu. Bu örgütün idaresi bana verildi. Örgütün, Akademik Bölümünün, Uluslararası İşbirliği Müdürlüğünü ve en önemli 12 komitenin başkanlığını yaptım. Bunlar arasında, İsrail-Türkiye Zirai Araştırma İşbirliği komite başkanlığı da vardı. Çok

hareketli ve ilginç yıllardı.”

Prof. Navarro derin bir nefes aldı ve nostaljiye kapılmamağa dikkat ederek hemen devam etti:

“Bitki koruma, 3 değişik disiplin uygulayan bir meslektir. Birincisi, entomoloji, yani bitkilere özellikle zarar veren böcekler, ikincisi, mantar kökenli bitki hastalıkları, üçüncüsü de bitki virüsleridir. Benim uzmanlığım, ürünlere böceklerin hasattan sonra zarar vermesini önleyici yöntemler geliştirmektir. Geleneksel yöntemlerde, insan gıdasında olsun, hayvan yeminde olsun, böceklerin gelişmesini önlemek üzere, kimyevi ilaçlar kullanılır.”

“Toprakta ve hasat sonrasında, ürünün ilaçlanması konusunda uygulanan insektisid kullanma yöntemlerini araştırıyordum. Bu ilaçların, topraktan, ürüne, üründen insana geçtiğini düşündükçe, kimyevi maddelerin gıda vasıtasıyla insanda kalıntılarını düşündükçe, gıda ürünlerinin muhafazasını, kimyevi madde kullanmayan yöntemlerini geliştirmek gerektiğini düşündüm ve konuyu araştırmaya başladım.”

İlaçlama maddeleri zaten problem yaratıyordu. Prof. Navarro’ya göre, böcekler de, bu kimyevi maddelere karşı direniş geliştirdiler ve ilaçlardan etkilenmemeye başladılar. Bazı ilaçlar, bir takım ülkeler tarafından yasalarla yasaklandı. İnsanlar ilaçlı ürün yemek istemez oldular. Ayrıca, yeni bir ilacın piyasaya girmesi, izin çıkarılması, yüzlerce milyon dolar masrafa neden olduğu gibi ve yıllarca süren bir sorun haline geldi.

Kimyevi maddeler, çevreyi, insektisid kullanan üreticiyi ve genelde tüm insanları etkiler. Bu sorunların, çevreye zarar veren en klasik örneklerden biri, tarımda toprak

Prof. Shlomo Navarro

ve ürün fumigasyonunda kullanılan metil bromid’in (CH₃Br) stratosferde ozon tabakasına etkisidir.

“Metil bromid’in ozon tabakasına zararı, Ultra Viole ışınlarının geçmesini önleyememesidir ki, bunun insanlar üzerinde yaptığı zararları biliyorsunuz. 1990da Montreal’da alınan kararlarla, 2000 yılından itibaren, bazı spreylere piyasadan kaldırıldı veya içerikleri çevreye uygun maddelerle değiştirildi. Bu zararlı maddelerden biri olan metil bromid’in kullanılmasını yasaklayan komitede, ilk kuralları, Yosi Sarid’in başkanlığında yayınladık. Bunun üzerine dünyada çevreye zarar vermeyen yöntemlere geniş bir ilgi başladı. Yaptığım araştırmalar bunun doğruluğunu kesinlikle ortaya koydu.”

“1990 dan beri çılgın bir devre başladı. Dünyanın her bir köşesine davet edilir oldum. Kongreler, konferanslar birbirini izledi.”

Prof. Navarro, kontrollü atmosferin uygulamasında yaptığı çalışmalar nedeniyle, 1972 den beri , Kontrollü Atmosfer ve Fumigasyon (CAF) Uluslararası Komitesinin sekreterliğini yapıyor. Atmosfer Kontrolü konusu, 4 yılda bir, uluslararası bir kongrede görüşülür. Yer seçimi, Olimpiyat gibidir.

(Devamı S. 7’de)

KADIN GÖZÜYLE

Bir Diplomatın Sırları

Edith Hason

Kitap okuma alışkanlığımı yitirenlerden misiniz?

Televizyon, İnternet veya vakitsizlik derken, nice eserler, kitap vitrinlerinde, raflarında göz kırparken, bazılarımız "Elim bir türlü varmıyor!" demekteler. Olabilir, ama, kitap okumanın zevki bir başka!

Geçenlerde, Avi Pazner'in yazdığı "Bir Diplomatın Sırları" (Les Secrets d'un Diplomate) adlı kitabı okuma fırsatı buldum. Akıcı üslubu ile, olayları adeta yazarla beraber yaşarken, eser beni büyüledi diyebilirim.

Avi Pazner 1937'de Dantzig'de doğdu. Hitler Polonya'yı işgal ettiğinde, 2 yaşında olan Avi, ebeveyni ile birlikte mucizevi bir şekilde İsviçre'ye kaçmayı başararak soykırımdan kurtulur. Savaş boyunca, Lucerne ve sonradan Cenevre şehirlerinde yaşarken, baba Panzer bir çok Yahudi aileyi de Nazi dehşetinden kurtarır. Eskiden beri Sionist olan Pazner ailesi, İsrail Devleti kurulur kurulmaz rüyalarındaki vatana göç ederler.

Askerlik, Jerusalem İbrani Üniversitesinde Siyasal Bilgiler ve İktisat, derken, 1965'ten itibaren Dış İşleri Bakanlığında görev alır. Değişik ülkelerde Büyükelçi olarak İsrail'i temsil ettikten sonra, nihayet Hükümet sözcüsü olur ve bu görevini 1998'e kadar sürdürür.

Halen "Keren Hayesod" adlı örgütün başkanı olan Avi Pazner, New York Times tarafından, "En iyi hükümet sözcüsü, medyanın en usta ve en kabiliyetli elemanı, diplomasiyi incelik ve profesyonelce yürüten biri" diye tanımlar ve ödüllendirir.

"Bir Diplomatın Sırları" olağanüstü bir şekilde ve hicivle gözler önüne serilmekte. Dünyayı titreten olayların odak noktalarında hep Avi Pazner'i görmekteyiz: Kipur savaşı, Camp David görüşmeleri, Lübnan Savaşı, Körfez Savaşı... Barış anlaşmalarında hep Pazner'in özel katkıları ile uzlaştırıcı etkinliğine tanık oluyoruz.

Büyükelçi olarak, kimlerle dostluk kurmadı ki! Jimmy Carter, George Bush, Ronald Reagan, Aba Eban, Menahem Begin, Enver Sedat, İtshak Şamir, İtshak Rabin, Şimon Peres, Ariel Şaron, Jacques Chirac (ona Legion d'honneur nişanını veren)... Papa Jean Paul II ile yapılan Yahudilik-Hristyanlık barış paktında bile Pazner'in mührünü görüyoruz.

Fıkralarla, politik ifşaatlarla eşine az rastlanır bu eseri, Avi Pazner, gazeteci, yazar ve diplomat Freddy Eytan'ın teşviki ve işbirliğiyle gerçekleştirdi.

Bu kitabı okurken, Orta Afrika'dan başlayarak dünyanın değişik yörelerini bir film şeridi gibi izleyebilmek olanağı da var.

Entomolog Prof. SHLOMO NAVARRO

(S. 6'den devam)

18 kişilik bir heyet toplantı yerini tespit eder. 2000 de Amerika'da, 2004 te Avustralya'da yapıldı. 2008 de Çin'de yapılacak.

Bir yıl önce emekli olan Prof. Navarro'nun son yılki programında Polonya, 3 kere Türkiye, Brezilya, Çin, Amerika (Orlando) ve Mısır vardı. Şu anda, Türkiye'de, Kahraman Maraş'ta uluslararası bir konferansın genel başkanlığını yürütüyor.. "Kahraman Maraş Sütçü İmam Üniversitesine Avrupa'dan, Amerika'dan, beynelmilel bilirkişileri getirtebiliyorum. Türkiye'yi dünyaya tanıtıyorum." diyor Prof. Navarro, gururla.

Dünyanın her tarafında devamlı yazışma halinde olduğu öğrencileri var. Aralarında Pakistanlı ve İranlı da var.

Konferanslarını Fransızca, İngilizce, İspanyolca, İbranice veya Türkçe veriyor.

1969 yılında, orduda yaralanıp, özürülü olmasına rağmen, hala tenis oynuyor ve yelkenli ile denize açılıyor.

Halen, Türkiye'nin İsrail'deki Zirai temsilcisi. Türkiye'de Bilimsel ve Teknolojik Arastırma Kurulu (TUBİTAK) ve 5 Üniversiteyle ilişki halinde.

Prof.. Navarro'nun çok faal meslek hayatını kısaca özetlemeye çalışıyorum ve zorlanıyorum.

İsrail'de, Bet Dagan'da, ARO Volcani Merkezinin başta gelen bilim adamlarındandı. Oradaki Depolanmış Tarım Ürünleri bölümünün kurucularındandı. Uzun yıllar başkanlığını yaptığı. ARO'da ve Tarım Bakanlığında birçok görevlerde ve komisyonlarda çalıştı, bir çoğunun başkanlığını yaptı.

Kontrollü Atmosfer ve Fumigasyon konusunda dört kitap yayınladı. Ayrıca, depolanmış ürünleri koruma konusunda da üç kitap, 12 kitap bölümü ve 330

makale yazdı. Bu yayınların çoğu İngilizce, bazıları da İbranice. 2001 yılından beri, Uluslararası Biolojik Kontrol Organizasyonunda (IOBC), Depolanmış ürünlere zarar veren böceklerin kontrolü konulu kongrelerin başkanlığını yapıyor. Bu konuda da yayınlanmış iki kitabı var.

Depolama teknikleri hakkında, Profesör Shlomo Navarro'nun adına tescil edilmiş 10 adet patenti var. Bir tanesi, böcekleri uzaklaştıran (repellent) ve bitkisel kaynaktan olan bir doğal maddenin, değişik gayelerle uygulanması konusunda. Bir diğeri de yiyecek ambalajıdır.

Prof. Navarro, hasat sonrası ürün teknolojisinde, tohum depolanmasında soğutma ve havalandırmada, atmosfer değişikliklerinin etkileri konusunda, kuru yemiş gibi ürünlerin, tam kapalı, hava geçirmeyen paketleme metodlarında ve genelde, yapılarda depolama sistemleri konularında dünyanın en ileri gelen bilirkişilerinden. Geliştirdiği yöntemleri dünya çapında uygulayan kurumlar onun patentlerinden yararlanıyorlar. Yazdığı kitaplardan biri Amerikada Üniversitelerde Syllabus'a "text book" olarak dahil edildi. Başka bir kitap ta Brezilya'da Portekizceye tercüme edildi. Şu anda, bazı kiptaplarının Çince'ye tercümesi için Çin'den başvuru geldi.

Narkis soğanlarının korunması üzerinde geliştirdiği yöntemler için İsrail Çiçek Yetiştiricileri Birliği, hurma desenfektasyonu için termal yöntemini geliştirmesi üzerine Hurma Yetiştiricileri Birliği tarafından, geçen yıl, ödülle takdir edildi.

Velhasıl, geliştirdiği yöntemlerle çevre korunmasına ve insan sağlığına büyük katkısı olan, Türk Yahudi toplumuna onur veren bir insan daha tanıttım size.

TÜRKİYELİLER BİRLİĞİ

(HİTAHDUT YOTSEY TURKIYA)

BÜLTEN'i

İSRAİLDEKİ TÜRKİYELİLERİN YAYIN ORGANI

Rotchild Str. 24 Bat-Yam 59381

Tel.: 03-6582936 Fax: 03-6573894

Yayın koordinatörü : Nesim Güveniş

İbranice: Merav Karako

Teknik : Derya Ballı

İLETİŞİM : Nesim Güveniş (Yarden Str.26 Ramat-Hasharon 47204)

Tel + Fax : 03-5401945

E-mail : guven@zahav.net.il veya hitahdut@turkisrael.org

Yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir. Gönderilen yazılar, basılmasa dahi iade edilmez.

Ücretsiz dağıtılır. İnternet sitemiz: www.turkisrael.org

İZMİR'DE MUSEVİ BİR KIZ ÇOCUĞU OLMAK

Sarit Dinmez

Çoğunuz Türkiye'de hangi yıllarda, nasıl bir ortamda yaşadınız bilmiyorum ama ben, 1971 – 2005 arasında ve yaklaşık 2000 kişilik bir Musevi cemaatinin bulunduğu İzmir'de yaşadım. Benim için İzmir'de Musevi olmak hiçbir zaman kolay olmadı...

İlkokulu Musevi İlkokulu Talmud Tora'da okudum. O yıllar bütün dünyayı Musevi zannediyordum. Daha doğrusu Musevi, Müslüman, çok ayırdedemiyordum, bazı komşular, apartmanın kapıcısı ve öğretmenler dışında...Sadece bazı insanlar daha çok Museviydi, bazıları da daha az...Museviydi derken de dini gerekleri yerine getirmeleri değil, benim için her zamandan museviliğin gerçek anlamı olan kültür birliğinden bahsediyorum. Kipur'da oruç tutmak değil de, Pesah sabahı babasının elinden tutup akrabalarına ziyarete "vijitar" a gitmekten, "kaşrut"a uymak değil de, Cuma akşamları eksiksiz, ailece yenilen yemeklerden, "Şabat"a bakmak değil de, düğünlerde yapılan "kezada"nın ne olduğunu bilmekten bahsediyorum. Alsancak'ta oturmaktan, herkesi tanımaktan, Musevi olmayanlarla evliliğin kötü birşey olduğunu bilmekten - ama sebebini anlamamaktan, Sefarad yemeklerinin o harika kokusundan, kendini farklı hissetmekten bahsediyorum...

11 yaşında ortaokula İzmir Özel Türk Koleji'nde başladım. 30 kişilik bir kız sınıfı. Sadece üçümüz diğerlerinden farklıydık. İsimlerimizin acayıplığı dahil (bu arada İsrail'de adımın tek söylenişte anlaşılmasının acayip keyfini çıkarıyorum). Birimiz Hristiyan, ikimiz

Musevi . Gerçek hayata ilk adım!...

Buraya kadar herşey yolunda, hiçbir problem yok, ta ki ergenlik çağına girmeye başlayıp kızılı erkekli gezmeler söz konusu oluncaya kadar.

Evet, bütün problem ortaokulda başladı. Bilirsiniz işte, kızlarla erkeklerin birbirleriyle ilgilenmeye başladığı, arkadaşlarla yanlarında anne-baba olmadan gezildiği yaşlar... Tabi ben de herkes gibi gezmek, eğlenmek istedim. Ama benim Musevi bir grubum(!) yoktu. Grup işte... Hani birkaç kız ve erkekten oluşan, genelde bir kişinin liderlik ettiği, sözünün geçtiği... Gruba biri katılmaya adaysa (!) Avrupa Birliği'ne adaylıktan daha zorlu bir süreç yaşandığı... Bu insanlarla arkadaşlık edebilmenin en garantili ve kolay yolunun içlerinden birisinin sevgilisi olmak olduğu... İşte benim böyle bir grubum yoktu. Aslına bakarsanız belirli gruplara girme çabalarımızda arkadaşlarımla beraber gayet aşağılayıcı, 13-14 yaşında bir genç kızı derinden etkileyebilecek olaylar da yaşadık.

Diğer taraftan okuldaki arkadaşlarıma baktığımda, orada grup diye bir şey göremiyordum. Herkes arkadaştı. Tamam, yakın arkadaş – uzak arkadaş vardı ama birileriyle arkadaşlık etmek için bir "merci"ye başvurman gerekmiyordu. Giydiğiniz ayakkabının markası çok ta önemli değildi. Çeşme'de yazlık evin olmasa da olurdu. Ama bütün bu insanların da bize göre acayip büyük bir problemi vardı. Musevi değildiler!

Çoğunuz, ya da Türkiye'de çocuk yetiş-

tirenleriniz "çocukları asimilasyona karşı koruma"nın ne demek olduğunu bilirsiniz. Babamı tam bu dönemlerde kaybettığımız için annem bu konuda daha bir hassastı. 33 yaşında dul kalıp 2 kız çocuğu yetiştirmek sorumluluk ister. Ne çok kızmıştım o zamanlar ona! "Niye İsrail'e gitmiyoruz o zaman?" diye isyanlar, yalan söyleyip gizli gizli çıkma- lar. Ama öyle bir yetiştirilmişiz ki kardeşim, o yaşlarda yazdığım günlükte Türklerle çıktığım için sayfalarca Allah'tan özür dileme yazıları var. J

Neyse, böyle bir sıkıntılı ergenlik döneminden sonra hepimiz kendimize bir yol çizdik ve hayatımıza devam ettik. İlerleyen yaşlarımda, bu konuda, beni şaşırtan 2 nokta oldu:

Birincisi, Musevilikte dinin anneden geçtiğini öğrendim, aslında kadının farklı dinden biriyle evlenmesi çocuklarının Musevi olmasını engellemezmiş..

İkincisi de çok uzun yıllar sonra psikoloğumla bu konuda konuşurken bugün İzmir'de hala ergenlik çağındaki Musevi çocukların benzer sorunlar yaşadıklarını, bu cemaate ait olmakta zorluk çektiklerini öğrendim. Oysa ben, bunun bana, ya da en fazla bizim döneme ait bir problem olduğunu düşünüyordum.

Ufacık bir toplumda, birbirlerine sıkı sıkı sarılmak yerine, farkında olmadan insanların birbirine zarar vermesi ne kadar üzücü!

Yazık...Çok yazık...

2ci TÜRKÇE KURSU

Türkiyeliler Birliği'nin düzenlediği ve geçen Kasım ayında başlayan Türkçe öğrenim kursunun gördüğü rağbet üzerine, Şubat ayında, ikinci bir kurs açılmıştır.

Bu kursun okutmanlığını üstlenen arkadaşımız Meir Bensancı, öğrencilerde büyük istek gördüğünü, telaffuz zorluğuna rağmen kısa sürede çok şey öğrendiklerini, aldığı sonuçlardan tatmin olduğunu söyledi.

Resimde Meir Bensancı öğrencilerden ikisiyle birlikte görülüyor.

Yeni TÜRKÇE Kursu

1.Ağustos.2007'den itibaren
Çarşamba günleri
Saat 17.30-19.30
Birliğimizin "Erol Akmen"
Merkezinde
Ramat Ha-Hayal,
Barzel so. 31 Kat 4

Başvuru :
Moşe Mitrani 052-3374953

www//groups.google.com/group/dostluk.bat-yam

Bat-Yam'ın Yeni Dost'ları

Efrat Aviv

23.1.2007 Salı akşamı, Bat-Yam Kineret Sokak 6 No.daki kısaca Matnas ismiyle anılan, Belediye'ye ait kültür evlerinden biri olan binada, Dostluk Bat-Yam Derneğinin açılış töreni yapıldı. 100e yakın kişinin katıldığı gecede Bat-Yam Belediyesi Başkan Vekili Uri Buskila, Türkiye kökenli seçkin Bat-Yamlılar, Türkiyeliler Birliği Başkanı Momo Uzsınay ve bazı yakın arkadaşları, Dostluk Derneği İdare Heyeti ve gönüllüleri hazır bulundular.

Dernek Sekreteri Leyla Ağlamaz, bu girişime nasıl başladıklarını anlattı:

"Bu fikri, bilahare Dernek Başkanlığına seçilen, eşim Yosef Ağlamaz ortaya attı. Gaye Bat-Yam ve çevre illeri olan Rişon Letsiyon, Holon'da oturan ve Türk kökenli vatandaşlara kendi kültür ve folklorlarını yaşatmak, Ladino dilini yeniden canlandırmak ve bunu bizden sonraki nesle aktarmak" Eğlence kolu Başkanı Ester Lareah'ın kısaca dediği gibi "Türkiye'liler için kulübümüz yok, yapacak şey bulamıyoruz diye şikayet edenlere işte size kulüp."

Belediye Başkan Vekili Uri Buskila, "Türk Cemaatinin Bat-Yam'ın en büyük, kuvvetli ve dayanışmalı etnik gruplarından biri olduğunu ve Belediye Başkanı Şlomo Lahyani dahil olmak üzere, Belediyenin, kültüre yönelik faaliyet gösteren derneklere destek vermeyi kendisine vazife edindiğini ifade etti.

Türkiyeliler Birliği Başkanı Momo Uzsınay ise "Türk kökenliler Bat-Yam'ın direğidir ve şehrin kurucularının bir çoğu da Türkiye'lidir. Bat-Yam ve Türkiye her zaman beraberdirlir. Belediye Başkan Muavinin buraya gelmesi ve bu gaye için Matnas'ı hizmetlerine vermesi bunun ispatıdır." dedi.

Dernek Başkanı Yosef Ağlamaz, Derneğe Dostluk (Yedidut) isminin verilmiş olmasının dostluğa verilen değerden geldiğini, kişiler arasındaki ilişkilerin önemli olduğunu, gereği halinde İsraili ve Türk olarak birbirimize yardım edeceğimizi ve. Derneğin herkese açık olduğunu ifade etti.

Ester Lareah, ilk etapta Yaşlılar için Kulüp açılmasının planlandığını, daha

sonra yaşlılarımızı evlerinde ziyaret edecek gönüllü bir grup oluşturulacağını, faaliyetler arasında, müzik ve birlikte şarkı söyleme, bayramlarda kutlamalar, jimnastik, konferanslar, ve tabii (onsuz olmaz) iskambil oyunları olacağını söyledi Leyla Ağlamaz, bugünlerde Bat-Yam Şehir Kütüphanesinde, her isteyen istifade edebileceği Türkçe Kitaplar Bölümünün açılması için girişimde bulunduğunu söyledi.

Dernek Türkiyeliler Birliğinin de desteğini kazanmıştır. Açılış gecesinde İhtadut Başkanı Momo Uzsınay'dan başka, muavini ve Dernek Sekreteri de hazır bulunup iyi niyet ve tebriklerini bildirirken, İhtadut olarak işbirliğine hazır olduklarını vurgulamıştır.

Kurucular, açılış gecesindeki rağbetten cesaret alarak ilerdeki faaliyetlerinden seslerini daha çok duyuracaklarını belirtmişlerdir.

Kayıt için: Dostluk **Bat-Yam** Derneği (Balfur 21, Bat-Yam, 077-3494543)

Yafa'da

TÜRKIYELİLER SİNAGOGU

Yafa'daki Fransız Büyükelçilik rezidansını bilmeyenimiz yoktur sanırım.

Fakat, bu görkemli binanın hemen yakınında biz Türkiyelilere ait ufak bir sinagog olduğunu çok az kişi bilir.

Hikayesi şöyle :

1948 ve onu izleyen yıllarda Türkiye'den gelen büyük miktardaki göçmenlerden bir kısmı Yafa'da, Arapların terk ettiği evlere yerleşmişti. Bu göçmenler arasında **Moreno Ancel** adlı dindar bir kişi vardı. Mesleği olan marangozluğu uygulayacak bir yer bulmuş, atölyesini kurarak geçimini sağlamağa başlamıştı ama kendi alışkanlıklarına uygun dua edebilecek bir ibadethanenin eksikliğini giderememişti.

Aynı eksikliği hisseden daha başka Türk Yahudileri de vardı aynı muhitte! Çoğu İzmirli!

Moreno Ancel, bir gün, arkadaşları **Çelebi Gannon** ile **Vitali Gannon**'u yanına alarak, aynı sıkıntıyı çeken birkaç arkadaşla birlikte, bu ihtiyaçlarına çare aramağa başladılar.

Şansları yaver gider... Aynı semtte, balık ve buz satılan bir dükkanın devredilmek istendiğini öğrenirler. Uzun bir pazarlıktan sonra fiyatta anlaşan Moreno Ancel ve arkadaşları dükkanı devralmayı başarırlar.

Hep "devralmak"tan bahsediyorum, çünkü, o zamanlar, Yafa'daki mülkler tapu kaydıyla satılmaz, hava parasıyla devredilir ve **AMİDAR** adlı bir kuruma tescil ettirilirdi.

İşte, o günden beri, "Türkiyeliler Birliği"nin, Amidar'da tescilli bir sinagogu var!

Bat-El Sinagogu 1963 yılında, Yafa ve civarındaki Türkiyeli Yahudilere hizmet vermeğe başlar. Ancak, zamanla, Türkiyeli göçmenler, başta Bat-Yam olmak üzere başka kentlere taşınmağa başlayınca, s i n a g o g u n müdavimleri azalır ve tüm eski binalarda görülen sorunlarla karşı karşıya kalır: tavanlar akar, sıvalar dökülür, tahta aksamlar çürür, vs.

Bu aşamada, bu satırların yazarı (Birliğimizin geçmiş dönem başkanı ve halen onursal başkan) devreye girer ve sinagog yöneticilerinden **Avram Bereşit** ile el ele vererek, yenilemeyi sağlamak üzere, bir bağış toplama kampanyası başlatır.

İki ay kadar süren bir restorasyondan sonra Bat-El Sinagogu nihayet resimde görünen halini alır.

Bu ufak sinagogun bazı özelliklerini belirtmeden geçemeyeceğim:

Bulunduğu yer, Fransız Elçiliği Rezidansının sokağında, tarihsel değeri olan bir yöre!

Nefis bir deniz manzarası var!

Dualar, İzmir Bet-Israel veya İstanbul

Neve Şalom sinagoglarında dinlemeğe alıştığımız Türk musikisi makamlarında okunmakta!

Gerek yahidler, gerekse amatör hazanlar liberal ve pratik bir zihniyetle davranırlar.

"Mitzva"lar para karşılığında satılmaz. Tüm görevliler gönüllü çalışır!

Böyle tamamen kendimize ait, huzurlu bir ortamda, din kardeşlerimizle birlikte dua etmenin ayrı bir haz verdiği inaniyorum.

Tüm Türkiyeli kardeşlerimi bu güzel yeri görmeğe davet ediyorum.

Bu arada, bağışlarıyla katkıda bulunmak isteyen üyelerimiz, BÜLTEN'imiz aracılığıyla veya doğrudan doğruya benimle (054-4341017) temas kurabilirler.

Moreno Margunato

Bülten'imizin en yaşlı ve devamlı okurlarından Yosef Malki bir Milas aşığıdır. Her fırsatta, Milas'ın tarihsel önemi ile doğal güzelliğini anlatır. Günlerini okumak ve şiir yazmakla geçiren bu Osmanlı Efendisinin son şiirini aşağıda yayımlıyoruz.

MİLAS

İlham aldı dünyanın dört bucağı Milastan yana
Işık saçtı, nur yağdı alemin dört yanına.
Ulaştılar astronomlar matematik lisanına,
Olmadı cihanda ilmi öğreten deha dolu insanına.

Hasret dolu seneler gelip geçti habersiz hatırımda,
Silinmedi hayalimde ilham dolu Milasın hafızamda.
Anarken Milasın geçmişteki irfan mazharına,
Muhabbet dolu kalbime bu şerefine ihsanına.

Geçmiş senelerin intibası hala hatırımdan çıkmadılar.
Sınıf arkadaşlarımın sevgisi, o temiz duygular, aşklar,
Hatırlıyorum Fatmayı, Rukiyyeyi, Samiyeyi ve çok adlar,
Şakacı Tefiki, Söğütçüklü Eyyübü ve daha çok arkadaşlar.

Çok seneler geçti aradan, sayısız aylar, baharlar,
Başımdaki seyrekleşen kar gibi bembeyaz saçlar,
Sayısız yazların güneşi ile peydalaşan buruşuklar
Zamanla azaldı gözlerimin nuru, perde perde bulutlaştılar.

Öyle bir iştihak ile anarım seni ey vatanım kasvet ile,
İsterdim bu sevgimi mezarıma gömsünler ihtişam ile.

Milas'ın eski Yahudi sakinlerinden Yosef Malki, anlaşılma endişesi içinde, bazı kelimelerin yeni Türkçesini de göndermeyi ihmal etmedi.

İrfan : Gerçeği bilmek
İştihak : Özleyiş
Mazhar : Layik olmak

YUNUS EMRE'nin Şiirleri İbraniceye Çevrildi Ülkemizi ziyaret eden Denis Ojalvo Derneğimizde, Yunus Emre'nin 52 şiirini kapsayan kitabı tanıttı.

Yunus Emre'nin şiirleri, ilk kez olarak İbraniceye çevrildi. Çevirmen Denis Ojalvo, 24.Şubat.2007 gecesi Derneğimiz lokalinde toplanan Türk edebiyatı seven üyelere kitabını tanıtırken, amaçlarından birinin de, Musevi dini ile Türk tasavvufu arasındaki etkileşmeyi göstermek olduğunu söyledi.

Kitabının önsözünde, Yunus Emre şiirlerinde, ünlü Yahudi düşünürlerinden RAMBAM ile ŞLOMO IBN GVİROL'un izlerinin görülebileceğini yazan Denis Ojalvo, "Yahudiler, Sufi çevrelerinde, kendilerini evde hissedeceklerdir." demektedir.

İsraili okurun şiirleri gereğince anlayabilmesi için, kitabının İbraniceye de çevrilen Giriş bölümünde Yunus Emre'nin yaşadığı "zaman ve mekan" ile "tasavvuf" hakkında bol bilgi veriliyor. Aynı bölümde, tasavvuf ilkeleriyle Yahudi mistik düşünceler arasındaki

benzerliği göstermek üzere, Ibn Gvirol'un Musevi dualarında da okunan "Adon Olam" (Yaradılışın Efendisi) şiiri Türkçe tercümesiyle birlikte yer alıyor. İkinci bölüm, Yunus Emre'nin 52 şiirini kapsıyor. Üç sütun halinde sunulan bu şiirler, birinci sütunda Türkçe, orta sütunda İbranice, son sütunda da İbranice'nin Türkçe okunuşu gösteriliyor.

Tercümede, şiirin içeriğine sadık kalmağa, ritmini korumağa ve kafiyeleleri tutturmağa özen gösterilmiş.

İbraniceyi iyi bilmekle beraber, ana dili olmadığı için, Denis Ojalvo'nun çevirisine ve imlasına Selim Amado ile Avram Mizrahi yardımcı oldular.

Her edebiyat ve felsefe sevenin ve de her Türk Yahudisinin kitaplığında bulunması gereken bu yapıtı bizlere kazandıran Denis Ojalvo ile yardımcıları Selim Amado ve Avram Mizrahi'yi candan kutlarız.

N.G.

BULMACA:

Hazırlayan : Kemal Zarkon (İstanbul)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2			■			■			■			
3				■			■			■		
4							■			■		
5					■						■	
6		■							■	■		
7						■					■	
8			■						■			
9					■						■	
10							■			■		
11		■		■				■				
12			■		■				■			
13												

Soldan sağa:

1) Caddebostan sinagogu ile Göztepe Kültür Derneği binalarının mimarı. 2) Bir harfin okunuşu... Bir nota... Bir nota... Karadeniz yöresi halkından olanlara denir. 3) Gözleri görmeyen... Bir çalgı türü... Bir renk. 4) Bir üzüm türü... Bir renk... Bir sayı. 5- Bir emir... Narenciye çeşitlerinden. 6) Maddi değil... Tok değil. 7) Dikkat, hassasiyet... Dört nallıya giydirilenlerden. 8) Bir harfin okunuşu... Ters kas... Vapur durağının yarısı. 9) Ters iskambilde bir kağıt... Küçücük. 10) Bir kadın adı... İlave... Mananın ünsüzleri. 11) Bir erkek adı... Ters bir erkek adı. 12) İlave... Bir nota... Üye. 13) Malını rakibinden daha ucuza satan (çoğul).

Yukarıdan aşağıya :

Yanlış veya hatalı bir iş yapıp paylanan kişi (iki kelime çoğul). 2) Bir kadın adı... Terzi levazimatından... Ters ilave. 3) En fazla... Tatlı değil. 4) Emmekten emir... Geleneksel... Eski Mısır tanrısı. 5) Tehlike veya kayıp olasılığı... At ayakkabısı... Ters kamer. 6) Aile... İş. 7) Sunma... Acele... İstanbulun kısaltılmışı. 8) Bir harfin okunuşu... Halk düzeyinde, bayağı.. Dış değil. 9) Telefonda ilk söz... Bir sayı. 10) Son değil... Ters pislik veya leke... Emtea. 11) Bir işaret edatı... İşki masasını donatan yemekler. 12) Resmi müsaade ile istirahata veya tatile giden.

(Çözümü S. 11'de)

Bilgisayarla Dertleşebilmek...

Günümüz koşullarında bilgisayarı kullanamamak, hemen hemen okuma yazma bilmemeğe eşit bir eksiklik haline dönüşmekte giderek.

Ne var ki özellikle yaşları ellinin üstünde olanlarımızın hatırı sayılır bir kısmı için bilgisayar kağıt kalem alıp yazı yazmak kadar basit değil hala.

Ne güzel olurdu şu bilgisayarı karşımıza alıp dilediklerimizi ona anlatabilseydik; o da isteklerimizi bir bir yerine getirebilseydi!

Bilgisayar bilimcileri bu ihtiyacın çoktandır farkında ve dünyanın her tarafında harıl harıl bilgisayarları insanlarla konuşabilir hale getirme çabasındalar.

Bu çabaların bir tanesi de **Sasson Margaliot**'un ALM cihazı.

47 yaşındaki Margaliot, UCLA Üniversitesinde dilbilim, İbrani Üniversitesinde de bilgisayar eğitimi almış. ALM (Advanced Language Machine) 'i kurmadan evvel yıllarca

yazılım programları geliştirme projelerinde çalışmış.

Margaliot işte bu çalışmalarını esnasında modern dilbilim ilmini bilgisayarların emrine verebilirse büyük sonuçlara varılabileceğini düşünmüş ve ALM'i kurmaya karar vermiş.

İnsan beyni kelimeleri anlamasa da lisani anlama özelliğine sahip. Örneğin bir cümlede hiç duymamış olduğumuz bir kelimenin bulunması, o cümleyi anlamamıza engel teşkil etmez. Bu insan beynini çok özel bir konuma getiren bir özellik.

İşte ALM cihazı, 2004 yılında meşhur MIT Üniversitesinde geliştirilmiş olan NanoSyntax sistemini temel alarak ve insan beyninin bu özelliğini taklit ederek, cümlelerimizi bilgisayarın anlayabileceği bir formata dönüştürüyor.

Altı yıllık bir çalışma sonucunda Margaliot ve sekiz kişilik ekibi bu

teknolojinin alfa ve beta versiyonlarını kullanılır hale getirmişler.

Örneğin bilgisayara 'bir otel arıyorum' dersiniz, aldığınız cevap 'nerede?' oluyor.

Bu özellik, Google gibi bir arama motorunun bile kapasitesinin üstünde. Zira ALM kelimeleri değil de cümleyi anlıyor ve cevabı verebilmesi için daha fazla bilgiye gereksinimi olduğunu 'algılıyor'. Bilgisayara "Tel Aviv" diye cevap vermeniz halinde size ayrıntılı bir otel listesi sunuyor.

Böyle bir cihazın uygulama alanları sınırsız gibi gözüküyor.

Şimdilik şirket, çalışmalarını daha çok web'de ve SMS'te müşteri ilişkileri alanına odaklıyor. Ancak, buradan da, daha gidilebilecek uygulama alanları pek çok.

Benim gibilerinize: Gözünüz aydın, yakında konuşabileceğimiz bu hala ısınamadığımız metal/plastik kutularla!!

İsrail Özbeklerin Gözünü açtı

Tanrının bize bahsettiği en büyük hediyelerden biri görme duyumuzdur.

Ne var ki bunun kıymetini ancak görmeyince kavrayabilir insanoğlu.

Yaşlı bir Özbekistanlı grup için görmek uzun zamandır hasret kaldıkları bir nimet olmuştu.

Ta ki **Mashav** tarafından yollanan İsraili bir grup doktor, çoğunun gözlerini açmaya kadar.

Tamamen insancıl amaçlarla

Özbekistanın Karakalpakistan eyaletine yollanan ve Tel Haşomer Hastanesine bağlı **Dan Zaks** ve **Emanuel Şwalv** isimli doktorlar burada onlarca katarakt ameliyatı yaptılar.

"Tanrıya ve İsraili doktorlara şükürler olsun! Siz bizim meleklerimizsiniz, bize ışığımızı geri getirdiniz!" şeklindeki sözler bazıları hiç göremeyen yaşlı Özbeklerin minnet

duygularını dile getiriyordu.

"Göz kampları", sağlık ve tarımsal yardım kapsamında Maşav ve İsrail'in Özbekistan Elçiliğinin bu ülkeye sağladığı 5 destek paketinden sadece bir tanesi.

Maşav Göz kampları,1960 yılından beri dünyanın uca köşelerinde hizmet vermekte ve tedavi ettiği insanlara dünyalarını geri getirmekte.

YILMAZLAR

**İNŞAAT
GRUBU**

**İsrail'in her yöresinde
İnşaatın her türünde
Önde giden isim !**

Bulmacanın Cüzümü:

Soldan sağa:

- 1) Albertarditi. 2) Ze... Mi... Re::: Laz.
- 3) Ama... Saz... Ak. 4) Razaki... Al... On. 5) İnan... Limon. 6) Manevi... Aç.
- 7) İtina... Eyer. 8) Te... Elada... İsk.
- 9) Elav... Minik. 10) Naciye... Ek... Mn. 11) Ali... İmel. 12) Ek... Si... Aza. 13) Rekabetçiler.

Yukarıdan aşağıya:

- 1) Azarişitenler. 2) Leman... Tela... Ke. 3) Azami... Acı. 4) Em... Ananevi... Ra. 5) Risk... Nal... Ya. 6) Aile... Amel. 7) Arz... İvedi... İst. 8) Re... Amiyane... İç. 9) Alo... İki. 10) İlk...Rik... Mal. 11) Ta... Meze. 12) İzineçikanlar.

Bat-Yam Kültür Klübü Yeni Lokalinde

Türkiyeliler Birliğinin Bat-Yam Kültür Klübü, yeni lokalinin açılışını 14.Nisan.2007 Cumartesi akşamı bir kokteyl ile kutladı.

Bat-Yam'ın Histadrut sokağındaki bu lokalin açılışına Kültür Klübü yelerinden başka Türkiyeliler Birliği Merkez Şubesinde de üyeler katıldılar.

Açılışta söz alan Kültür Klübü Başkanı **şlomo Behar**, klbn ilk kurulduğu günden bu güne kadar iki değişik lokalde yaptıkları çalışmaları özetledi ve tüm katılanlara teşekkür etti.

Türkiyeliler Birliği 2. Başkanı **Selim Salti**, Birliğimizin lkedeki Trkiyelileri temsil eden tek kuruluş olduğunu,

Büfe en çok rağbet gören kşeydi

Klp Başkanı şlomo Behar ve Selim Salti

yeni göç eden çok değerli gençlerin ilerisi için mit verdiğini, çalışmalarımız sayesinde Türkiyelilerin imajının giderek yükseldiğini söyledi ve olumlu çalışmalarından dolayı şlomo Behar ile ekibini kutladı.

Ardından söz alan Birliğimizin Başkan Vekili **Nesim Güveniş**, kısıtlı bütçeye rağmen göçmenlere yardım etmeğe devam edildiğini, maddi kaynakların artmasıyla etkinliklerin daha da artırılabilirleceğini ifade etti ve üyelerin bağış ve aidatlarını esirgememelerini istedi.

Kokteyl, Klbn Hanım yelerinin hazırladığı zengin büfenin etrafında sohbetlerle geç saatlere kadar devam etti.

B.Berit'te Yemek Satışı

Bnei-Brit "Yosef Niego" Locası Kadınlar Kolu'nun hazırladığı Türk-Sefaradi yemekleri büyük rağbet gördü. Üyelerden Stella ve Nelson Kent'in evinde düzenlenen satışta alıcılardan çoğunun İsraili olduğu dikkatten kaçmadı.

Yemek satışından elde edilen gelir, İsrail'deki Türk kökenli yüksek tahsil öğrencilerine burs olarak verilmektedir.

Yemekler büyük rağbet gördü

Tel-Aviv niversitesinde Türkiye - İsrail Konferansı

Tel-Aviv niversitesinin "Süleyman Demirel" Programı erevesinde, 30.Nisan.07 günü Türkiye ile İsrail'i ilgilendiren sorunların konuşulup kıyaslandığı bir konferans gerçekleşti.

Açış konuşmasında, Türkiye Büyükelçisi Namık Tan, bölgedeki iki demokratik ülke olarak tüm benzerliklerin yanı sıra, değişik sorunlarla karşılaşıldığını, bilim adamlarının bu tür konferanslarına ihtiyaç olduğunu ve konuşmaların iki ülke ilişkilerine katkıda bulunduğuna inandığını söyledi.

Bütün gün süren konferansta, Türkiye ve İsrail'in değişik üniversitelerinden tanınmış profesörler, iki ülkenin mücadele etme zorunda olduğu sosyal ve politik sorunlar dile getirildi.

Namık Tan aış konuşmasında

Primer Kongreso de “LADINOKOMUNITA” Delegados de diferentes paizes i miembros en Israel se ekontraron en el lokal de la Hitahdut

Fue una nocheda yena de emosyon, de nostalgja i de alegria.

Miembros de “Ladinokomunita”, sitio de Internet onde Ladino-avlantes de diferentes paizes prezentan sus ideas, desidaron en fin de ekontrarsen para azer konosensia en persona i diskutir los sujetos ke konsernan el sitio.

Estuvieron presentes el Sr. Itshak Navon, Sen

Presidente del

Estado de Israel i Presidente de la Autoridad Nasyonal de Ladino, Sr. Moshe Shaul, Vice-Presidente de la misma Autoridad, Matilda Cohen-Sarano, Zelda Ovadya, delegados de los Estados Unidos, de Fransia, de Turkiya, de Espanya i naturalmente miembros de Israel.

El moderador era Selim Amado ke envito el Presidente de la Hitahdut Momo Uzsiny a avrir la tadrada.

Momo Uzsiny disho ke la prezervasyon del Ladino es uno de los objektivos de la Hitahdut, Asosyasyon de los Turkanos en Israel. El auguro la bienvenida a todos los presentes i envito la Sra. Rachel Amado Bortnick, fundadora del sitio Ladinokomunita i ermana de Selim Amado, a tomar la palavra.

Rachel Bortnick expreso su grande plazer de ver los korrespondientes de munchas partes del mundo arekojidos en este lugar i agrade syo los esforsos de Israel Bar Yehuda i Momo Uzsiny por la realizasyon de este kongreso.

Bati Saul, delegada de Fransia, meldo los mensajes de Jean Carasso i el Prof. Haim Vidal Sephiha de Paris.

Itshak Navon, como su uzo, empeso sus palavras kon anekdotas de su chikes. El konto tambien como nasyo la Autoridad Nasyonal del Ladino, para salvar del olvido miles de manuskritas, refranes, periodikos, etc. Sr. Navon alavo los esforsos del Sentro Salti de Bar-Ilan i el Sentro Gaon de la universidad Ben-

Moshe Şaul, Itshak Navon i Rachel Amado Bortnick

Gurion por sus investigasyones akademikas.

Moshe Shaul agrade syo Rachel Amado por aver realizado su idea de establisir un sitio deLadino-avlantes kon grande ambisyon. Ma, kontinuo Moshe Shaul, agora kale azer otro un paso i avlar por medio de video-konferensia. El mensyono tambien el Sentro de Ladino de Estambul i las actividades del Instituto Cervantes en este kampo.

Selim Salti konto como se fundio el Sentro Salti en Bar-Ilan después ke otras universidades refuzaron esta idea.

Dr. Shmuel Rafael, Direktor del Sentro Salti, prezento las actividades del Sentro Salti i dyo informasyones sovre los estudiantes ke sigien los cursos de Ladino.

Dr. Nivi Gomel avlo sovre la eskritura del Ladino en letras Rashi i el metodo ke eya emplea para ensenyar a sus estudiantes.

Fani Ender, delegada de la Turkiya, prezento el livro “Trezoro Sefaradi” ke eya eskrivyo djuntos kon Beki Bardavit.

Entre los deskorsos, el kantante Moshe akompanyado por Marina Toshich de Sarajevo kon ud, kanto kantes en Ladino.

La nocheda se termino kon abrasos de los presentes prometyendosen de korespondersen kon mas frekuensia.

N.G.

Inogurasyon del Ladinar 4

Israel Bar-Yehuda

En el 14 Marso oganyo, en prezensya de unas kuantas dyezenas de envitados, en la sala de konferensyas del Instituto Cervantes en Tel-Aviv, tomo lugar la presentasyon del volumen nuevo de la revista “Ladinar 4” (Estudios en la literatura, la musika i la historia de los Sefardies), editado por el Dr. Shmuel Refael i la Prof. Yehudit Dishon, del departamento por la literatura del pueblo Judio en la Universidad Bar Ilan en Ramat Gan..

El volumen 4 del Ladinar kontyene las konferensyas ke fueron dadas en el primer enkuentro akademiko programatiko “El Espaniol Saluda al Jjudeo-Espaniol (ladino), kon el auspicio de S.M. la Reina Sofia de Espanya, en la Universidad Bar Ilan Israel, en Domingo a Martes. 19-21.12.2004.

Mirando la tabela del sumario del Ladinar 4, podemos tomar la empresyon del nivel alto de los sujetos de las konferensyas ke oyimos en el enkcontro de Disembre 2004.

En desparte de palavras de bienvenida, 19 investigadores avlaron i tomaron parte en los debates enteresantes mientras estos tres diyas de la konferensya . Ansi fue realizada una Klasa Praktika por los problemas de tekstos literaryos en ladino.

El kuartren volumen del Ladinar fue dedicado a la memoria del Prof. Jacob M. Hassan, (CSIC, Madrid).

La direktora del Instituto Cervantes de Tel-Aviv la Sra Rosa Moro i el Prof. Moshe Orfali djuntos kon el fundador del sentro ladino de Bar Ilan el Sr. Yehoshua Salti, prometieron ke entre Bar-Ilan i el IC va kontinuar una kolaborasun para el futuro de los estudios sefardies.

Ansi podemos asumir ke la seremoniya de la inogurasyon fue muy empresyonante i respektable.

SALON DE LADINO (18)

El konferansiero del 18en Salon de Ladino era **Nesim Güveniş** ke izo una kurta historia del Kol Nidre ke fue sujeto de polemika durante los siglos pasados.

“*El Kol Nidre no es una orasion, ma una konfesi3n en termos juridikos.*” disho Nesim Güveniş i, despu3s de la traduksi3n del texto, kontinuo en resumen: “*Munchos Rabanim enfasaron el Kol Nidre de sus livros de Kipur. Visto ke los Judios de la edad media abusaron del Kol Nidre para no respektar sus promesas, . los Goyim perdieron sus konfiensa en los Judios ke eyos vian komo primitivos. Los reformistas demandaron ke el Kol Nidre se anule para mereser los derechos de igualdad i enalteser el prestigio del Judaismo al nivel de la sivilizasyon*

moderna, leshos de superstisiones i de fanatizmo. Verdad ke el Kol Nidre se anulo en munchas komunidades, ma el apareso de nuevo en diferentes versiones i melodias.”

Nesim Güveniş konkluo ke el Kol Nidre, aunke no es una verdadera orasion, va kontinuar a existir tanto ke el publiko lo sostiene komo una nesidad psikolojika de konfesarse i tenera su lugar en la etika del Judaismo. La konferensia fue akompanyada por siertas melodias del Kol Nidre interpretadas sea por hazanim Eshkenazim, sea por hazanim turkanos i la musika de Kol Nidre de Max Bruch i Arnold Schonberg.

En la segunda partida de la tadrada , **Levana Dinerman** konto la istoria de una Megilat Ester ke su padre topo entre las

ruinas serka de la sinagoga de Rodes, lugar bombardeado por los Almanes en la segunda gerra mundial. Kuando la famiya Albala, parientes de Levana, pasaron al Egipto, ainda reynava el rey Faruk. Mas despu3s paso al poder Gamal Abdel Nasser i el antisemitismo torno al fashismo. En 1956 avia grande hostilidad kontra los Judios. La madre ke era kuzendera de la Reyna, kuzyo una fodra kuvriendo la megila entera i es asi ke la pudieron kitar afuera del Egipto entre las ropas de una validja. Levana mostro a los presentes la Megila, no mas grande de 20 cm., kuvrida de una fodra verde, en buen estado, kon letras limpias. Levana la iva retornar a su kuniado ke la melda kada Purim.

SALON DE LADINO (19)

El Salon de Ladino tuvo el plazer de resivir la Sra. **Rachel Bortnick Amado** ke vino a Israel por partisipar al primer kongreso de los miembros de “Ladinokomunita” sitio de Internet ke fue fundado kon su inisyativa.

En este salon del 12.Marso.2007, la primera konferansiera era **Ora Rodrigue Shwarzswald** ke mos avlo de un sidur (livro de orasyon) para mujeres del anyo 1550 emprimado en Salonik, todo en Ladino kon

letras Rashi i ke kontiene tambien la Agada de Pesah. Esta Agada es akurtada porke las mujeres no son ovligadas de meldar todos los pasukim de la Agada, sigun el traduktor. Los kantes ke savemos ke se meldan a la fin, komo “Un kavretiko o Ken supiense i entendiense, etc. no egzisten en este livro porke estos kantes entraron al teksto tradisyonal solo en el siglo 19 basho la influencia de los Eshkenazim.

La segunda prezentasyon fue echa por **David Angel** ke mos konto sobre los Judios Turkanos en el tiempo de la segunda gerra mundial. Bazandose sobre los datos de Serge Krasfeld, David Angel, mos eksplikio ke malgrado el orden del governo turko a sus konsulares en Europa de protejar los sivdadinos turkos, i los grandes esforsos de siertos diplomatikos para salvar los ke tenian pasaportos turkos, kaji 1300 prsonas de origen Turka fueron viktimas de la Shoa.

Tu-Bishvat en Rekanati

La “Beraha de las Frutas” se Fiesto kon Grande Alegria segun la Tradisi3n

La fiesta de “Tu-Bishvat” se fiesto el 6.2.07 en el Bet Avot Rekanati kon grande alegria.

El espasiozo refektorio del Azilo se incho enteramente kon los moradores del Bet Avot i munchos kombidados.

La seremonia empeso kon las palabras de **Roni Aranya**, Direktor del Bet Avot, ke auguro la bienvenida a todos los kombidados i expreso su guste de ver todos los moradores del Asilo fiestar endjuntos.

El famozo kantante de kantes en Ladino, **Kobi Zarko** avrio el programa de la tadrada en akodrandomos ke esta fiesta se yamava antes “Beraha las Frutas” i kon dichas relevantes a las frutas, komo “La pera no espera, la mansana espera!” i “Mas vale piedra de amigo ke mansana de enemigo!”.

Despu3s de unas kuantas kantikas ke, komo disho Kobi, ainda no se enfasaron de la memoria, tomo la palabra **Moshe Shaul**, Vice-Presidente de la Autoridad Nasional de Ladino, i disho “*El Bet Avot Rekanati esta traendo una fuerza nueva a nustros*

esforsos de tener en pies la kultura sefaradi i el Ladino. Grasyas a Roni Aranya, el Bet Avot esta deviniendo un nuevo sentro de Ladino.”

Yaakov Ben Tsimhon, Vice-Presidente de la Munisipalidad de Petah-Tikvah suvi3 tambien a la shena para augurar una buena fiesta a todos al nombre de su presidente.i todos los miembros de la Munisipalidad.

La signifikasi3n de esta fiesta fue eksplikada por **Moshe Behar**. El disho ke “la sola fruta ke tiene beraha por si es la uva” i aparejando los kuarto vasos tradisionales de vino, envito a **Avram Kohen Avdan**, **Moshe Shaul** i **Aron Kohen** a dizir las brahot tradisionales de esta fiesta.

La fiesta kontinuo kon los kuentos de **Matilda Kohen**

Sarano i las kantikas en Ladino de Kobi Zarko akompanyado por la musika de **Moti Adanali**.

Los moradores del Bet Avot se juntaron a Kobi para kantar las kantikas de sus manseves.

N.G.

Kobi Zarko entre los kombidados

Enkuentro de los Viejos Mansevos

Los miembros Izmiris de la Amutat Yotsey Hatnua Hatsionit be Turkiya se enkontraron en el lokal de la Hitahdut el 21. Febrario. 2007, onde los pioneros de la Aliya de Izmir toparon la okazyon de expresar sus nostalgja.

Haim Zifer, Prezidente de la Amuta, rengrasyo la Hitahdut por aver dado la posibilidad de enkontar amigos de chikes.

Mordehay Falkon avrio la nohada en diziendo ke el tiene 3500 nombres de akeyos ke izyeron Aliya antes ke se forme el Estado de Israel i en los primeros anyos de su fundasyon. El mensiono las bravuras de siertos de entre eyos i disho ke siendo ke egzisten

muchos turkanos de grande valor i ke servien este pais, devemos de darmos a konoser mas muncho. El adjusto ke, a parte del bien konosido Kibutz Hagoshrim, existen 7 kibutzim i 4 moshavim fundados en grande parte por turkanos. Falkon termino demandando kontribusyones para poder publikar un libro sobre los kumplimientos de los turkanos.

Avram Chikurel tomo la palavra i disho ke los turkanos no chaftean al ojo i esto es sinyo de reushidad i de entegrasyon buena en este pais.

Selim Amado disho ke, aunke el ayego a Israel mucho mas tadre de los pioneros, el no es manko Israeliano de

todos los presentes i kree senseramente ke las actividades de la Hitahdut konsernando las relasyones kon Turkiya son en favor del Estado de Israel.

Los Sinyores Yahini i Mutlu tomaron tambien la palavra para dar sus ideas sobre este enkuentro.

La ultima ke avlo fue Djeni Tovi ke ayego a Israel a la edad de 7 anyos. Eya disho ke se siente muy orgolioza de ser Turkana sobre todo después de aver sentido las bravuras realizadas por sus kompatriotas. Eya demando ke kontemos esto todo a nuestras kreaturas para ke no se olvide.

N. Güveniş.

ZELDA OVADYA EN PETAH-TIKVAH

En la data de 24. Enero. 2007, dia de Miercoles, el publiko Sefaradi de Petah-Tikvah tuvo el plazer de partisipar a una konferensia de **Zelda Ovadya**, miembro de la redaksion de la revista "Aki Yerushalayim" i de la Otoridad Nasional de Ladino, sobre el sujeto "El gizado Sefaradi i su asemejansa al gizado Espanyol".

Después de la konferensia, mos izo plazer de eskuchar el kantante i tanyador **Moti Adanali** ke kanto kantes en Ladino i en Turko.

Este evento ke tuvo lugar en Bet-Shapira, fue el primer del anyo 2007 organizado por la Sukursal Petah-Tikvah de la Hitahdut Yotsey Turkiya. Rengrasyamos nuestro amigo **David Dayan**, Prezidente de esta sukursal, por sus esforsos a organizar esta nohada.

Hayim Ashbel

Komemorasyon a la Memoria de Prof. Yaakov Hassan

Una seremonia de komemorasyon a la memoria del **Prof. Yaakov Hassan** fue organizada el 7. Marso. 2007 en la Universidad Bar-Ilan, por el Sentro Naime i Selim Salti, djuntos kon el Sentro Moshe Gaon de la Universidad Ben-Gurion.

En la seremonia avlaron **Prof. Efraim Hazan, Prof. Yaakov Ben Tolela, Prof. Edwin Sarusi, Prof. Tamar Alexander, Prof. Moshe Urfali, Dr. Shmuel Rafael** i todos

kontaron sus memorias kon el defundo Prof. Hassan ke dediko toda su vida a la investigasion de la kultura Sefaradi i la lengua Ladino.

Dov Ha Cohen ke konto tambien su primer enkuentro kon Yaakov Hassan, meldo una orasyon terminada kon Kádish.

La seremonia se termino kon kantes signifkantes por la bien konosida **Hadass Pal Yarden**.

Una partida de los partisipantes

La nueva famiya

A las ermanas i los ermanos del viaje de la Ladinokomunita en Israel, Marso 2007

Ya vidi las karas, ke son tan ermozas!
Oyí i las rizas, las bozes presiozas!
De varios lugares mozotros vinimos,
En la tierra santa ya mos enkontrimos!
D'Espanya, de Fransia, también de Turkía,
I mizmo de los U.S. – patria mía!
Stuvimos endjuntos en la Mar Salada,
Kon sheshentos otros la lingua amada,
La muestra, kerida, avlando avlando,
Kontando, kantando, también mos keshando!
Ansina se izo en esta semana
Ladino de nuevo lingua kotidiana!
Famiya tan grande! No sólo parientes
Ke deskuvrí, los de Izmir, ma kontentes
Estavamos todos d'azeremos ermanos
Kon tantas personas spesiales! Ke sanos
Stesh todos! Artistas, djente jeneroza,
Mi nueva famiya! Ya sé mazaloza!

*Gloria Joyce Ascher
Quincy, el 11 de Avril 2007*

טיול אל מרום הגליל בעקבות מלחמת הלבנון

הטיול שהיה אמור להתקיים ביום שבת 17/3/07, נדחה בגלל מזג האוויר החורפי ליום 24.03.07
אכן יצאנו מורווחים, כי באותה השבת היה יום שמש חמים ונעים.
יצאנו מפתח-תקוה דרך סינמה סיטי בהרצליה, שם הצטרפו אלינו מספר חברים וביניהם פרנקו תקוה ולאון, זק ארדיטי, רעיתו ואחרים.
לאחר הפסקה לארוחת בוקר קלה, המשכנו בדרכנו לכוון אצבע הגליל, בדרכנו ביקרנו בפקיעין, מקום מעניין מאוד ומשם לא יכולנו שלא להיות בבית העסק המשומן מאוד של סבתה גמילה, בגבול הלבנון. השקפנו על הכפרים "בינת ג'בל" ומרגיעיון ולאחר ארוחת צהרים המשכנו לראש פינה היפיפה, הודות לנהג חביב ומדריך מעולה.
הגענו הביתה עייפים אך מרוצים מאוד.

דוד דיין

מופע מוזיקלי לכבוד ט"ו בשבט של עמותת "ידידות בת ים" (Dostluk Bat Yam)

האורחים נהנים מהמופע המוזיקלי

לרגל ט"ו בשבט, ארגנה עמותת "דוסטלוק בת ים" מופע מוזיקלי מרגש להעמקת הקשרים בין הקהילה והארץ. האירוע התקיים באודיטוריום בת ים ביום ראשון 5.2. המופע, אליו הגיעו אורחים רבים, החל עם הנחייתה של גבי אילנה כץ, שעודדה את הקהל לשיר ובעצמה שרה עם כל הלב. כמצופה מהאירוע, השירים היו מהרפרטואר המוכר והאהוב לכולנו של שירי ארץ ישראל, ובלווית שקופיות. אחריה עלה לבמה הזמר התורכי ג'קו. ששר ממיטב השירה התורכית הקלאסית. שיריו החזירו את הקהל לימי נעוריו. חלק מהנוכחים אף התקשה לעצור את הדמעות למשמע השירים הנוסטלגיים. סגן ראש העיר, מר אורי בוסקילה, עלה גם הוא לבמה והעדיף לשיר במקום להרבות בדיבורים לפי מה שראינו, מר בוסקילה קיבל מחיאות כפיים רבות יותר מהזמרים עצמם. במלים אחרות; אם אורי בוסקילה ירצה אי פעם לפרוש מתפקידו הפוליטיים, הוא תמיד יוכל לפתח קריירת שירה J. בהפסקה, כובדו האורחים בפירות יבשים לכבוד החג, מתנה שהביא ג'קו חזן היישר מהמושב לתושבי בת ים. בחלק השני של הערב, הופיע הזמר דורון בטרון בשירי לאדינו מרגשים, בליווי נגינתו של נגן הקלידים יוסי סיאס. אחרי סשן נוסף של שירי ארץ ישראל, עלה לבמה יו"ר העמותה, מר יוסף אגלמאז, יחד עם חברי ההנהלה, לשיר הסיום "הבאנו שלום עליכם". לשיר הצטרף כל הקהל, אשר עמד על רגליו והריע זמן ארוך.
האירוע היה מרגש ומלהיב ואני מחכים לאירועים הבאים של העמותה בעירנו.

פתיחת קורס ללימוד השפה הטורקית

הקורס יפתח בראשון באוגוסט 2007
יתקיים בימי רביעי בשעות 17:30-19:30

במרכז התאחדות "ארול אקמן",
ברחוב הברזל 31 קומה 4 ברמת החייל

הרשמה ופרטים נוספים:
משה מיטרני טלפון 052-3374953

חברי מרכז הלדינו מסיירים בדרום תל אביב

מאת: אורית סלינס

ימים ספורים לפני חג הפסח, יצאו חברי מרכז הלדינו בבר אילן לסיור נוסטלגי בדרום תל אביב. זאת, כדי להתחקות אחר תרבות היהודים הספרדים שחיו באזור. חברי המרכז סיירו ברחובות העיר והתרשמו מהבתים, המרפסות והגנים. בנוסף, זכו חברי המרכז לשמוע סיפורי ילדות מרגשים של חבריהם, שגרו במקומות בהם ביקרו, ובאמצעותם חזרה מורשת התרבות הספרדית לחיים של ממש. התרגשות מיוחדת נרשמה בעת ביקור שערכו החברים בבית כנסת ספרדי, שמצליח עד היום לשמ את מנהגי האבות ולעמיד מניין לתפילותיו.